

Barátnőm a reggeli kávénál sorolja a panaszát: érdektelen a férje, unot-
tan bújik belé, amikor ő hajnalban, még álomtól lucskosan felkínálja
magát, a hálóinget félrehúzva, ímmel-ámmal végzi a dolgát, szürkék a reg-
gelek, ízetlenek a nappalok, az éjszakák, nehezen kezelhetőek a gyerekek,
a férje, mintha nem is a saját gyerekeiről lenne szó, sose szól rájuk, értet-
lenek az emberek, romlott a világ...

Barátom délben ebédre hív, és kibukik belőle: ízetlen otthon az étel,
szürke, formátlan, kelt tészta ízű, állagú az asszony, beszűkült, unalmas,
holt tömeg. Ebéd után még meghív egy kávéra, a szemközti elegáns szepa-
réba. Odahajol, a könny is végigsordul az arcán, látom, hogy szenved.
Szótlan hagyom, öleljen hévvel, szenvedéllyel, csak hogy estére hazatér-
hessen sötét életébe, és folytassák változatlanul: mint akinek jobb dukál,
mint akinek jobb sose jár.

(esti mese)

Anya és apa szeretik egymást, ne sírj.
Anya és apa gyilkolják egymást, ne lásd.

LAKATOS-FLEISZ KATALIN A fileflancos

Roxána, mióta a kisboltban dolgozott, minden nap nyolckor kelt. Szerette tartani ezt a ritmust, az volt az érzése, ezzel saját életét is kézben tartja. Megszokta már ezt a munkát, nem járt sok vesződéssel, csak át kellett mennie a szomszéd utcába. A beszélgetni vágyó nyugdíjasokat rendszerint egy pár formális kérdéssel lerázta, úgy tett, mintha borzasztóan el volna foglalva a kitett áruval. Különben is, ha egy kis magányra vágyott, ott volt a raktár. A fizetés persze nem nagy, de arra elég, hogy a kötelező számlák kifizetése után még maradjon a kedvenc szózt, pirított szotyira, amiből minden este a tévé előtt legalább egy csomaggal fogyasztott. Kiterített újságpapírra kell dobni a héjat, majd mikor megtelt, összegyűrni héjastul és a kályhába dobni. Jó nézni, ahogy hirtelen lángra kap. Úgy.

Roxána már jó néhány éve letett arról, hogy férjhez menjen. A faluban amúgy is vénlánynak számított, és ebből a falubeliek nem is csináltak titkot. Még előtte sem. *Kár, hogy ott vénülsz meg apád nyakán, pedig milyen szép kislány voltál* – mondogatták. A vénlányság már egy kialakult státusz, ahhoz már nem is közelednek. Minek felbolygatni a kialakult rendet. Még néhány éve bántotta, de most már megszokta ezt is. Különben is hol lehet itt ismerkedni? A legközelebbi kisváros jó tíz kilométerre van. Üljön be egy kávézóba, és szólíttassa le magát? Igaz, volt már egy-két ilyen kalandja is, de a fiúk néhány találkozás után továbbálltak. Nem jött ki belőle semmi. Így hát rendszerint kinyúlt tréningben téblábolt, volt, hogy a boltba is abban ment. A haját, ha egy hétig nem mosta meg, szorosán összegumizta. Annak a pár nyugdíjasnak, aki a napi tejért-kenyérért jön, meg a néhány falualji nagycsaládosnak így is jó. Akik meg valakik, a lelkészek, polgármesterek kocsiba ülnek, és bemennek a városi a szupermarketbe.

Persze azért az ő telefonja is megszólalt néha, de csak azért, mert mióta csak léteznek, a telefonok dolga, hogy időnként megszólaljanak. Internetet is böngészett néhanapján, de csak a jól ismert oldalakat. Mivel angolul csak néhány szót ismert, hamar elfáradt a szeme a szótárazásban, mindig a kedvenc női portálján kötött ki. Egyszer az egyik falubeli lány jött el hozzá, hogy hát menjenek együtt narancsot szedni Portugáliába, jól keresnének, szállás, egészségbiztosítás, minden meglenne hozzá. Csak menjen vele, mert ő egyedül nem megy. Akkor sokat töprengett, végül úgy határozott, nem megy el. Mert minek? Reggeltől estig monoton munka, aztán

LAKATOS-FLEISZ KATALIN (1978, Nagykároly) irodalmár. Doktori tanulmányait Debrecenben és Finnországban végezte. Tanulmányt, esszét és könyvkritikát publikál.

csak hazajönne, és azt a pénzt úgyis itthon költené el. Gyűjteni meg nem gyűjt semmire.

Tavaszi felé aztán történt valami. Roxána egy reggel hirtelen arra ébredt, hogy megvan a megoldás az életére. Kézenfekvőbb, mint bármi. Csodálkozott, hogy eddig erre nem jött rá, pedig végig itt volt az orra előtt. Ráadásul szisztematikusan, napról napra lehet fejlődni benne, a határ a csillagos ég! Szinte felujjongott, és villámgyorsan kiugrott az ágyból meg se nézve, hogy mit kap magára, pedig arra máskor vigyázott, hogy legalább a tréning alsó és felső része összeillő legyen. A boltban sem figyelt, egy pár-szor el is tévesztette a visszajárót a rendezhez szokott nénik nem kis megrökönyödésére. Alaposan végiggondolt mindent, még egy igen drága kapcsos naplót is vett. Igen, először is a parfümmel fogja kezdeni. Mert minden megjelenésnek az alapja az illat. Az illat öltöztet ugyebár. Ez a mondat katogott a fejében, míg a rossz kövesúton való zötykölődés után végre a csillag, csupa üveg áruházban sorra szagolgatta a kis üvegcséket. Sehogy sem ment a választás. A vadóc tekintetű, a szenvedélyről sokat tudó nők képei nem segítettek. (Lehet, hogy ezt a nézést is el kéne tanulnia?) Mindenképpen drága kell, az a minőség. De hiába kóválygott órákon át, szédelegve a beszipantott illatkavalkádtól, a pénztárnál mégis belé hasított, hogy talán mégsem jól választott, a másikat kellett volna. Mígnem hazafelé a buszon mégis megnyugodott, hogy hát ez lesz a jó.

Otthon aztán jött a következő ijedelem. Hogy hát az évek során a sok disznóhústól, édes tésztától, szotyolától úgy meghízott, hogy az most minden tervét romba dönti. Fogalma sincs, hány kiló lehet, mérlegre már évek óta nem állt, elegánsabb ruha sem volt rajta már idejét sem tudja, mióta. De ahogy bugyira és melltartóra vetkőzve a nagy tükör előtt figyelmesen szemlélte magát, mégis megnyugodott. Valóban nem nádszálkarcsú, a karja-lába ugyan vaskosabb, de ez nem petyhüdt kövérség, inkább erőt sugall. És ami fő, az alakja megvan. Nem lesz itt baj.

Most már csak arra kellett vigyázni, hogy betartsa a fokozatosság elvét. Nem lehet egyből mindent, ki kell élvezni, hogy egyre beljebb hatol a minőségibb, tisztultabb élet számára eddig ismeretlen, de annál vonzóbb birodalmába. Lassan kell kitapasztalnia mindent. Egyelőre egy jó cipőt és harisnyát vesz, na meg egy testhez simuló egyberuhát, nem feltűnő kurvásat, inkább olyat, ami látszólag elrejt, valójában kiemel. Igen ám, de fogalma sem volt, mi áll jól neki, furcsán feszengett az öltözőkabinokban egy-egy szokatlanabb darabot próbálva. Fokozatosan kellett kitalálnia magát. A kisbolt már egyáltalán nem érdekelte, teher volt bemenni reggel, legszívesebben egész idejét üzletekben turkálva töltötte volna. Volt, hogy hamarabb bezárt, rohant is azonnal a buszhoz. Sokat kínlódott a választással, míg úgy érezte, ez vagy az megvan.

Első nap még nem volt feltűnő. Csak ahogy végigment az utcán, a kötelező köszönéseknél nézett utána hosszabban egy-egy járdát seprő valaki.

Meg a boltban a szegről-végről rokon néni, aki emiatt egy kis felelősséget is érzett iránta, megjegyezte, hogy hát még igazán férjhez is mehetne, nem érti, miért temeti el magát annyira. Most még csak ápolt volt és visszafo-gottan elegáns. Frissen mosott haj, gonddal választott ruha, jó cipő, kellemes illat. Másnap már egy kis sminket is feltett, vigyázva, hogy ne legyen sok. A ruha már ehhez mérten kissé merészebb, és a cipőnek is magasabb a sarka. Ekkor már utána is sügtak az utcán. Őt ez inkább csak mulattatta, de nem nagyon törődött vele. Igen, itt van csak értelme építkezni, a városban mindenki így jár, senki nem tűnik fel a tömegben. Itt viszont merni kell elsőnek lenni. Merni kell személyiségnek lenni.

Így telt március első hete. A következő hetekben már egyre beljebb és beljebb hatolt az elegancia útvesztőibe, egyre felszabadultabban variálta a stílusokat. Az egyik vevő a falu aljáról, az egysorosról neki is szegezte a kérdést: igaz, hogy férjhez megy a tornatanárhoz, mert mindenki ezt mondja... Mosolygott. *Jól is tennéd – folytatta –, az is magába' van meg te is, mind a ketten jól járnátok egymással. Mert mit ér az élet egyedül?* Később kiderült, mások is el akarják venni: a templom mellett lakó öreglegény kőműves például. Azzal is csak jól járna, saját háza is van, az anyja sem él már sokáig, és akkor minden rá marad... A falu két táborra szakadt. Azok, akik a tornatanár pártján álltak, szembekerültek a kőművest kommandálókkal. Úgy látszott, a tornatanár mellett több érv szól: ő ugyanis már egyszer meg akart házasodni, míg a kőműves eddig soha nem mutatott ilyen szándékot. *Jó, hogy földje, háza van és minden lejt az élére rak, de mit ér az, ha a nők nem érdeklik?* Ez mindenképp súlyos érvnek számított, ettől a másik fél rendszerint el is hallgatott. Végül is a tornatanár-pártiak kerekedtek felül, a kőművest nem bolygatták tovább. Csak hadd rakja egymás után a téglákat és a lejekeket.

Eljött az április, majd a május. A templom körüli gesztenyefákat ellepték a virággyertyák és az utcai lócákat a beszélgető nyugdíjasok. Roxána minden szabad idejét butikokban, fodrászaton, otthon a tükör előtt ruhát próbálva, vagy különböző arc- és hajpakolásokkal kísérletezve töltötte. A boltban, ha éppen nem volt senki, divatlapokat nézegetett. Már nem akarták férjhez adni, de valaki kitalálta ezt a szót, és azóta a háta mögött így emlegették: *a fileflancos*... Már nem Roxána volt, az sem, akinek ő gondolta magát, hanem egy teljesen új valaki, egy szóbeszédből desztillált szellem. Nem keltett feltűnést, bármilyen elegánsan is ment végig az utcán, hiszen csak a *fileflancos* megy ott... A következő hónapban megérkezett a levél a patrontól, miszerint ha továbbra is ilyen hanyagul kezeli a kasszát, kénytelen lesz elbocsátani, de tekintettel kényes családi helyzetére, ad még egy esélyt. Így írta, hogy *kényes*... A patron, bár tanulatlan ember volt, a helyzet komolyságához mérten igyekezett választékosan fogalmazni. Roxána sietve végigolvasta a levelet, majd arra gondolt, milyen jó lesz hazamenni, mert péntek lévén csap egy wellness délutánt, lefürdik, kipróbál egy algás arcpakolást, és talán egy új hajszínezőt is.